

**Kareby skolas plan mot
diskriminering och
kränkande behandling
2019-2020**

Lagstiftning och styrdokument

Enligt Skollagen (2010:800) 5 kap Trygghet och studiero

Arbetsmiljö

3 § Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Ordningsregler

5 § Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Enligt Skollagen (2010:800) 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Enligt **Diskrimineringslagen (SFS 2008:567)** är det förbjudet att diskriminera och trakassera någon.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11 kap. 1 och 2

Enligt läroplanen har vi i skolan en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos barnen/eleverna förankra de grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på.

Alla som arbetar i skolan ska:

- ”aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt” (s. 12).

Läraren ska:

- ”uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, och
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen” (s. 13).

Skolans mål är att varje elev

- ”tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- respekterar andra människors egenvärde” (s. 12).

Barnkonventionen

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus. Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet. Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd.

Närhet till personal

Personalen arbetar för att skapa goda och demokratiska relationer med barnen och miljöer där barnen kan känna sig trygga. Personal finns nära eleven under hela dagen och har även tillsyn under raster, vid utelek samt vid busshållplatsen. Personalen är lyhörd för barns och elevers berättelser när det gäller det sociala umgänget i verksamheten. Personalen vet att alla elever *vill* göra sitt bästa i skolan och på fritidshemmen och att vi vuxna måste ge varje elev rätt förutsättningar för detta.

Samverkan med hemmen

Vi arbetar för att utveckla en god samverkan mellan hemmet och skolan. Lärare och fritidspersonal informerar vårdnadshavarna om elevens skol- och fritidssituation samt håller sig informerad om den enskilda elevens personliga situation. Det finns möjlighet till spontana kontakter och samtal med skola/fritids under veckan. Skolan dokumenterar elevens utveckling inför utvecklingssamtalet.

Forum för personal

På skolan har personal olika forum för att diskutera värdegrundsfrågor, t ex planeringar, verksamhetsmöten och arbetsplatsträffar. Elevhälsan med rektor, skolsköterska, specialpedagog och speciallärare träffas regelbundet för att sedan uppdatera det stödteam där även kurator och skolpsykolog ingår. Elevhälsans uppdrag är att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Elever med funktionsvariation

Nödvändig information ges till all personal gällande elever med funktionsvariation i syfte att kunna ge bästa möjliga bemötande. I samverkan med eleven och vårdnadshavarna kan andra kamrater och föräldrar vid behov informeras för största möjliga förståelse.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolan använder extra anpassningar eller särskilt stöd när vi ser att behov av detta finns. Rektor ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov.

Introduktion av nya elever

Lärarna samverkar tillsammans med vårdnadshavarna för att få en trygg inskolning. Det finns en plan för övergången mellan förskola och förskoleklass, mellan låg-mellanstadiet, mellanstadiet-högstadiet och mellan fritidshemsavdelningar.

Arbetet i skolan - årsplan

Kareby skola har ett årshjul för gemensamma aktiviteter, som har som syfte att främja goda relationer mellan alla på skolan.

Varje höst- och vårtermin sker en kartläggning över hur elever känner sig trygga i skolmiljön. Kartläggningen görs med hjälp av kartor från både ute- och innemiljön. Resultatet av denna kartläggning ligger sedan till grund för hur resurser fördelas på bl.a. raster och lektioner.

Enkäter om hur eleverna trivs i skola och fritids genomförs varje höst- och vårtermin och analys av dessa ligger till grund för den fortsatta planeringen av värdegrundsarbetet.

På skolan finns en trygghetsgrupp vars arbete är att, i samarbete med elever och övrig personal, arbeta för att hålla likabehandlingsplanen levande under året. Gruppen består av rektor och personal från både skola och fritids. Gruppen arbetar även med utvärdering och upprättande av planen mot kränkande behandling och diskriminering.

En bit in på hösten gör ansvarig pedagog och elevgrupp (skola och fritids) en gruppanalys, vilken tar upp vad eleverna i de olika grupperna behöver arbeta med. Till hjälp för att ta fram denna gruppanalys ligger bl.a. den trivselenkät som görs under höst- och vårtermin. Målformuleringar för gruppen tas fram och analysen utvärderas kontinuerligt under läsårets gång.

Elevernas delaktighet

Planens innebörd diskuteras i klasserna och på fritidshemmen utifrån elevernas mognad. Planen finns som elevversion samt full version på skolans plattform. Eleverna får delta i en

kartläggning av platser/situationer för att personalen ska kunna upptäcka var och i vilken situation eleverna upplever otrygghet och/eller kränkningar. De får också komma med förslag på åtgärder kring de områden, som efter kartläggning och enkät visar sig vara otrygga. Värdegrund finns som en stående punkt på klass- och elevrådets dagordning.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen presenteras vid möte med föräldraföreningen på höstterminen. Elevernas vårdnadshavare får information på klassmöten. Planen finns tillgänglig för alla på Kungälvskommuns hemsida.

Personalens delaktighet

Skolan har en trygghetsgrupp med personal från olika verksamheter på skolan. (se ovan) Traditioner och aktiviteter för att stärka gemenskapen diskuteras med övrig personal i olika mötesforum och tas även med i planen. De områden, som genom enkät och kartläggning visar var eleverna känner sig otrygga, tas av läraren med ut i klasserna för diskussion med eleverna. Dessa ligger till grund för våra nya fokusområden.

Ansvarsfördelning

Rektors ansvar

Rektorn har det yttersta ansvaret för att planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas och efterföljs samt årligen utvärderas och revideras. Rektor ansvarar också för att personalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling. Vidare ansvarar rektor för att all personal, elever och vårdnadshavare får ta del av planen.

Personalens ansvar

- De vuxna ansvarar för att alla elever känner sig trygga på skolan
- Personalen får inte utsätta ett barn eller elev för kränkande behandling
- Får personalen kännedom om att någon elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är han/hon skyldig att anmäla detta till rektor.
- Personalen ska vidta åtgärder då diskriminering och annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Personalen ska arbeta för att vinna elevernas förtroende när det gäller att hantera utsatthet och konflikter.
- All personal ska följa skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering samt förmedla och tydliggöra dess budskap till barn/elever.
- Personalen ska diskutera skolans förhållningssätt samt följa upp värdegrundsarbetet för att kunna utveckla det.

Vårdnadshavarnas ansvar

Vårdnadshavarna har huvudansvaret för barnens fostran. Då skola och hem tar tydligt avstånd från diskriminering och kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen. Vi kan alla hjälpas åt att skapa en skola där alla trivs och har det bra.

Elevernas ansvar

Eleverna har ett stort ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både personal och andra elever. Barnet/eleven ska ta del av skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering samt handla utifrån den. Som elev på skolan förutsätts man respektera andra och visa hänsyn och gott omdöme. Det är viktigt att man funderar över hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta detta.

Åtgärder vid kränkande behandling av elev

- Då personalen får kännedom om att någon elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är personalen skyldig att anmäla detta till rektor. Personal eller rektor utreder händelse.
- Rektor anmäler till huvudmannen.
- Rektor startar en utredning som vid behov sker i samråd med elevens vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare informeras.
- Utredning och åtgärder dokumenteras.
- Eventuell uppföljning sker genom kontakt med elev, vårdnadshavare och pedagog.

Åtgärder när personal kränker elev

- Om en kollega kränker ett barn kontaktas rektor för utredning av kränkningen. Därefter följer samma rutin som ovan.
- All kränkning av elev anmäls till huvudmannen.

Rutiner för hur Kareby skola hanterar olämpligt uppträdande under skoldagen enligt skollagen 5 kap. 6-15§

När vi ser att en elev uppträder olämpligt har pedagog samtal med elev-er kring situationen. Eventuellt löses situationen redan efter detta samtal. Beroende på situationens art kontaktar skolan vårdnadshavarna.

Om detta inte hjälper

- får läraren eller rektorn beslagta saker som stört undervisningen och behålla dem upp till fyra dagar beroende på vilka saker som tagits omhand
- kan eleven få gå ut ur klassrummet under resten av lektionen
- kan eleven få kvarsittning en timme före eller efter skoldagens början

Om eleven vid upprepade tillfällen uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse kommer rektor att utreda situationen. Detta sker i samråd med vårdnadshavarna.

Efter utredningen genomförs åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende. En sådan åtgärd kan vara en skriftlig varning. En skriftlig varning ska innehålla information om vad som kan ske om eleven inte ändrar sitt beteende.

Det kan innebära följande och i den ordningen:

- eleven får under en tid gå i en annan klass på skolan
- eleven får under en tid gå på en annan skola
- eleven blir avstängd från skolan i upp till en vecka

Vårdnadshavarna blir informerade vid sådana beslut.

Fokusområden 18/19

Nätetikett år 3-6

Det har genom analys av enkäten framkommit att elever i klass 3-6 upplever färre kränkande kommentarer på nätet. Fortsatt arbete behövs i förebyggande syfte då många elever använder många olika sociala medier.

Mål: ”att varje elev tar avstånd från att andra människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor” (Lgr-11 s. 12).

Åtgärder: Framtaget gemensamt med klassråd/elevrådet. Vi arbetar förebyggande kring nätetikett och hur man skall agera i olika situationer.

Arbete i klasserna kring vett och etikett på nätet. T.ex. genom www.mediekompass.se, www.krankt.se, www.statensmedierad.se, www.mik.statensmedierad.se www.webstjarnan.se

Ansvar: Klasslärare/ fritidspersonal

I klasserna: Vi arbetar förebyggande kring nätetikett och hur man skall agera i olika situationer.

Arbete i klasserna kring vett och etikett på nätet. T.ex. genom www.mediekompass.se, www.krankt.se, www.statensmedierad.se, www.mik.statensmedierad.se www.webstjarnan.se

Förslag från klassråd/ elevrådet:

Träna på att kolla på olika källor, sant eller falskt?

Träna på att skriva olika typer av texter i klassen och tillsammans med andra klasser.

Diskutera rykten.

Resultat: Genom analys av vårt arbete ser vi att vi i förebyggande syfte behöver fortsätta arbeta med detta då många elever använder många olika sociala medier.

Hur vi på skolan arbetar mot kränkande behandling

Det har genom analys av enkäten framkommit att elever inte har förståelse vad kränkande behandling innebär och hur vi på skolan arbetar för att förebygga detta.

Mål: Eleverna skall veta vad kränkande behandling är och hur vi arbetar med det. Eleverna skall känna till likabehandlingsplanen.

Åtgärd: Samtal i klasserna om kränkande behandling och hur vi arbetar för att förebygga detta. Förslag: UR- filmer. Gå igenom likabehandlingsplanens olika delar.

Ansvar: Klasslärare/ fritidspersonal.

I klasserna: Samtal i klasserna om kränkande behandling, vad detta innebär och hur vi arbetar för att förebygga detta. Förslag: UR- filmer. Gå igenom likabehandlingsplanens olika delar.

Resultat: Vi ser i vår analys av arbetet med kränkande behandling att vi behöver fortsätta att arbeta med det förebyggande arbetet mot kränkande behandling.

Hälsotema sömn

Enkäten visar att eleverna inte i samma omfattning känner sig stressade, däremot kvarstår att de ofta inte känner sig utvilade när de kommer till skolan.

Mål: Få insikt i hur sömnen påverkar oss och hur viktig den är.

Åtgärder: Vi samtalar om sömn och hur det påverkar oss.

Ansvarig: Hälsogruppen, klasslärare/ fritidspersonal

I klasserna: Vi samtalar om sömn och hur det påverkar oss.

Förslag från klassråd/ elevråd:

Man ska lägga undan mobilerna på t.ex natten

Resultat: I vår analys av arbetet i hälsogruppen ser vi att fortsatt arbete görs, men behövs inte som fokusområde för kommande läsår.

Kompisgungan

Enkäten visar att elever tycker det är lite obehagligt vid kompisgungan.

Mål: Alla skall känna sig trygga vid kompisgungan.

Åtgärder: Rastvärd stationerad vid kompisgungan varje rast.

Regler för hur många som får vara på gungan samtidigt.- 6 st

Ansvarig: Rektor, rastvärd

I klasserna: Diskutera vad som gäller vid kompisgungan i klasserna.

Förslag från klassråd/elevråd:

- *Kanske inte ska hoppa ifrån den*
- *Ny kompisgunga*
- *Bestämna hur många man får vara på kompisgunga*
- *Rastvakter vid kompisgungan*
- *Nät runt om med dragkedjeöppning*

Resultat: Tryggheten har ökat pga rastvärd vid kompisgungan.

Fokusområde 19/20 (Från elevenkäten, elevråd)

Studiero

I enkäten upplever eleverna att det inte alltid är studiero.

Målet. Alla skall uppleva att det finns studiero.

Med studiero menare vi att alla elever skall känna arbetsglädje och arbetsro i skolan och på fritids.

Åtgärder: Pedagoger har under året kompetensutveckling i Ledarskapet i klassrummet.

Pedagoger och elever arbetar tillsammans i värdegrundsarbetet STARK.

Se över lärmiljön.

Ansvarig: Klasslärare/fritidspersonal

Förslag från klassråd/ elevråd

Frågar läraren eller viskar till bordsgrannen om man behöver hjälp.

Vi har ett tecken (tummen upp) när vi vill att det ska bli tyst.

Håll inte på med grejer som låter.

*Man är tyst och fokusera på det man ska göra.
Man ska vara tyst och inte prata med varandra på lektionerna.
Mindre grupprum där man kan prata och gå undan.
Dela upp sig i mindre grupper
Tänka på att vara tyst själv
Konsekvenser om man inte är tyst.
Inte prata rakt ut
Sköt dig själv.
Bry dig inte vad andra gör.
Vi tänker på våra kompisar och vill inte störa
Följa klassregler.*

Resultat:

Trygghet

I enkäten upplever eleverna att det inte alltid känner sig trygga på skolgården/fotbollsplan och i korridoren/kapprum.

Mål: Alla elever skall känna sig trygga på skolgården/fotbollsplan och i korridoren/kapprum.

Åtgärder: Lärare är i klassrummet innan det ringer in.

Rastvärdar/ rastaktiviteter.

Ansvarig: Klasslärare/fritidspersonal

Förslag från klassråd/ elevråd

Alla ska vara snälla mot varandra

Vi hjälper barn om de är ledsna och vi respekterar om någon vill vara i fred.

Om någon är ensam fråga om de vill vara med

En vuxen kvar på konstgräs till alla har gått

Fler rastvakter, mest på konstgräsplan

Eleverna kan hjälpa varandra i korridorerna

Om man ser att någon verkar ensam skall man gå fram och fråga om den vill vara med.

Vi respekterar varandra

Resultat:

Hur vi på skolan arbetar mot kränkande behandling

Det har genom analys av arbetet har det framkommit att elever inte har förståelse vad kränkande behandling innebär och hur vi på skolan arbetar för att förebygga detta.

Mål: Eleverna skall veta vad kränkande behandling är och hur vi arbetar med det. Eleverna skall känna till likabehandlingsplanen.

Åtgärd: Samtal i klasserna om kränkande behandling och hur vi arbetar för att förebygga detta. Förslag: UR- filmer. Gå igenom likabehandlingsplanens olika delar. Arbeta med STARK.

Ansvar: Klasslärare/ fritidspersonal.

Resultat

Nätetikett år 3-6

Det har genom analys av enkäten framkommit att elever i klass 3-6 upplever färre kränkande kommentarer på nätet. Fortsatt arbete behövs i förebyggande syfte då många elever använder många olika sociala medier.

Mål: ”att varje elev tar avstånd från att andra människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor” (Lgr-11 s. 12).

Åtgärder: Framtaget gemensamt med klassråd/elevrådet. Vi arbetar förebyggande kring nätetikett och hur man skall agera i olika situationer.

Arbete i klasserna kring vett och etikett på nätet. Ex Värsta bästa nätet boken.

Ansvar: Klasslärare/ fritidspersonal

Förslag från klassråd/ elevråd

Träna på att kolla på olika källor, sant eller falskt?

Diskutera rykten.

Resultat